

Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remiss SOU 2018:75 "Vissa polisfrågor – säkerhet vid förhör samt kränkingsersättning"

Kroppsvisitation

Utredningen har haft i uppgift att överväga möjligheten att genomföra kroppsvisitation av personer som är kallade till förhör i Polismyndighetens lokaler. Tullverket tillstyrker förslaget att ge utökade möjligheter för en polisman att genomföra en kroppsvisitation. Dock anser Tullverket att utredningen getts ett alltför snävt direktiv, då det inte omfattar andra blåljusmyndigheter utöver Polisen.

Tullverket har befogenheter att genomföra kroppsvisitation enligt vad som regleras i 27 § lagen (2000:1225) om straff för smuggling (smugglingslagen). Tullverket handlägger ärenden som straffvärdemässigt sett, motsvarar vad Polisen handlägger. Tullverket handlägger också många ärenden där grov organiserad brottslighet förekommer så som ärenden gällande grov narkotikasmuggling och grova smugglingsbrott avseende alkohol och tobak. Tullverket har därför på samma grunder som föranlett förslaget avseende polisens rätt till kroppsvisitation behov av att i samband med ett förhör i Tullverkets lokaler kunna genomföra en kroppsvisitation. Dessutom skulle den skillnad som uppstår mellan olika blåljusmyndigheters befogenheter vid förhörssituationer snabbt kunna utnyttjas efter ett ikraftträdande av nuvarande förslag. Tullverket är därför mycket kritiskt till att förslaget inte omfattar någon rätt för myndighetens brottsbekämpande personal att utföra kroppsvisitation innan förhör i Tullverkets lokaler. Utredningen behöver därför kompletteras med överväganden om behovet av motsvarande rätt till kroppsvisitation för övriga blåljusmyndigheter, däribland Tullverket.

Tullverket ställer sig också kritiskt till utredningens förslag om att det ska vara avgörande i vilken myndighets lokaler en person kan kroppsvisiteras. Det blir då inte möjligt för en polistjänsteman att genomföra en kroppsvisitation innan ett förhör som äger rum i Tullverkets lokaler. I utredningen, på s. 54, framgår att förhör i Tullverkets lokaler inte ska omfattas av förslaget. Därefter anføres: *"I de fall andra myndigheter använder polisens lokaler för att genomföra förhör omfattas dock förhöret av de nu föreslagna regleringen"*. Tullverket ställer sig med hänsyn till denna skrivning frågande om det är en tulltjänsteman eller en polistjänsteman som genomför kroppsvisitationen innan ett sådant förhör.

Om endast en polistjänsteman kan genomföra kroppsvisitation enligt förslaget, vilket tycks följa av den föreslagna lagtexten, och Tullverket inte på egen hand har befogenheten att kroppsvisitera vid förhör, skulle detta kunna innebära en efterfrågan från Tullverkets sida av förhørslokaler på polishus med assistans av polistjänstemän runt om i riket.

I förslaget nämns vidare att utförandet av kroppsvisitationen kan genomföras genom en skyddsvisitation innan förhöret. Däremot nämns ingenting i förslaget om vem som ska utföra kroppsvisitationen av en kvinnlig förhörsperson. Detta resulterar i en otydlighet om en manlig eller kvinnlig tjänsteman kan utföra denna åtgärd eller inte, vilket också är en brist i förslaget som måste förtydligas.

Ersättning för allvarlig kränkning

Vad gäller utredningens avsnitt gällande kränkingsersättning för polistjänstemän, är Tullverket positiva till förslaget om att inhämta ett bredare faktaunderlag gällande kränkingsersättning. Tullverket anser dock att ändamålet skulle bli ännu bättre om analysen av faktaunderlaget även omfattade andra blåljusmyndigheter, däribland Tullverket. Genom att inhämta ett brett faktaunderlag skulle likheter och olikheter upptäckas mellan blåljusmyndigheter om tjänstemäns utsatthet och agerande vid utsatta situationer, varvid större vinster skulle kunna uppnås av den framtida utredningen.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit generaltulldirektören Charlotte Svensson (beslutande), överdirektören Fredrik Holmberg, stf chefsjuristen Linda Lindström och verksjuristen Marcus Nord Gertzell (föredragande).

TULLVERKET

Charlotte Svensson

Marcus Nord Gertzell

Kopia:

Finansdepartementet

VLS

KOM